

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mráky v právní věci žalobkyně: **V K**, právně zastoupená Mgr. Bc. Lukášem Bělským, advokátem se sídlem Domažlická 1256/1, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2019, čj. OAM-662/ZA-ZA11-K02-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 24. 7. 2020, čj. 53 Az 4/2019-42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Bc. Lukáši Bělskému, advokátovi, **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **6 800 Kč**, která mu bude proplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně, která je státní příslušnicí Ukrajiny, přicestovala do Česka dne 30. 4. 2018 autobusem spolu se svou matkou, bratrem a nevlastním otcem. Před odchodem z Ukrajiny žila v Mariupolu. Dne 27. 7. 2018 požádala žalobkyně prostřednictvím své matky o udělení mezinárodní ochrany kvůli bezpečnostní situaci na Ukrajině. Předtím pobývala žalobkyně v Česku od prosince 2015 do léta 2016; pozvala ji sem její prababička, která v Česku žije dlouhodobě a má tu povolení k trvalému pobytu. V dubnu roku 2016 žalobkyně dokonce požádala o mezinárodní ochranu prostřednictvím svého otce (který byl později zbaven rodičovských práv), ten však vzal její žádost zpět. Žalobkyně se poté vrátila do Mariupolu, kde žila se svou babičkou až do příjezdu do Česka v dubnu roku 2018. Matka žalobkyně mezitím pobývala v Česku na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání až do června 2017, kdy se vrátila na Ukrajinu. Matka žalobkyně uvedla, že se žalobkyně nemá kam na Ukrajině vrátit. Matka žalobkyně pracuje a žije v Česku spolu se svým manželem a oběma dětmi, babička žalobkyně rovněž nyní žije v Česku. V Mariupolu zůstala jen nemocná sestra prababičky žalobkyně.

[2] Žalovaný žalobkyni neudělil mezinárodní ochranu. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou krajský soud zamítl.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost. Krajský soud podle ní nesprávně zjistil skutkový stav věci: není totiž pravda, že žalobkyně pobývala několik let na Ukrajině u své babičky. Žalovaný ani soud se nezabývali tím, že stěžovatelka nemluví ani ukrajinsky, ani rusky a neovládá azbuku. Stěžovatelka mluví jen česky,

chodila zde do školky a nyní chodí do druhé třídy základní školy. Stěžovatelka navrhl, aby si NSS vyžádal podklady k pobytu stěžovatelčiny babičky a prababičky v Česku a provedl jimi důkaz. Při zvažování humanitárního azylu nechal krajský soud v úvahu, že stěžovatelka je osmiletá dívka, která má jedinou zákonnou zástupkyni v Česku (v současnosti na vízum strpění).

[4] Krajský soud pochybil tím, že neprovedl důkaz zprávami o zemi původu, které stěžovatelka soudu předložila. Místo něj by to měl udělat NSS. Stěžovatelka dále namítá, že v místě bydliště by byla ohrožena na životě v důsledku probíhajícího válečného konfliktu. Krajský soud konečně nesprávně posoudil otázku nejlepšího zájmu dítěte.

[5] Žalovaný setrval na svých postojích a navrhl zamítnutí kasační stížnosti, neshledá-li soud důvod k jejímu odmítnutí.

[6] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[7] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[8] NSS po seznámení s obsahem správního a soudního spisu neshledal žádné pochybení krajského soudu, které by v této věci založilo přijatelnost kasační stížnosti (ani stěžovatelka sama nezdůvodnila, proč by měla být její kasační stížnost přijatelná). Stěžovatelka nespĺňuje žádný z důvodů pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, žalovaný při zvažování možnosti pro udělení humanitárního azylu nevybočil z mezí správního uvážení.

[9] Stěžovatelka tvrdí až v kasační stížnosti, že umí pouze česky, ačkoli ve správním řízení označila jako svůj jazyk ruštinu. Stěžovatelka rovněž až nyní začala z nepochopitelných důvodů popírat své tvrzení učiněné do správního spisu, že pobývala několik let na Ukrajině u své babičky. Současně tyto rozpory nijak nevysvětluje. NSS se jimi blíže nezabýval, neboť tato nová tvrzení jednak zazněla až nyní a jednak působí značně nedůvěryhodně.

[10] K otázce humanitárního azylu se NSS vyjádřil např. v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004-55: tento druh ochrany připadá v úvahu typicky u osob zvláště těžce postižených či nemocných, případně v kombinaci s vysokým věkem, nebo u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou. To však není stěžovatelčin případ, jak vysvětlil žalovaný na straně šest a sedm napadeného rozhodnutí a krajský soud zejména v bodě 33 rozsudku. NSS se s tímto hodnocením ztotožňuje. Z obsahu spisů nevyplývá, že by se stěžovatelka nacházela ve výjimečné situaci, která by odůvodňovala udělení humanitárního azylu. Ani stěžovatelčin věk a z něj plynoucí závislost na matce žijící v Česku na tomto závěru nic nemění. NSS souhlasí s krajským soudem v tom, že humanitární azyl není nástrojem pro sloučení rodin.

[11] Krajský soud rovněž řádně odůvodnil, proč neprovedl důkaz zprávami o zemi původu, jichž se žalobkyně dovolávala (viz body 41 a 43 jeho rozsudku). NSS se s jeho argumentací ztotožňuje.

[12] Žalovaný a krajský soud se podrobně zabývali existencí újmy hrozící stěžovatelce v případě návratu na Ukrajinu a s ohledem na konkrétní stěžovatelčinu situaci dospěli ke správnému závěru. Stěžovatelka neprokázala, že by mohla být kvůli konfliktu na Ukrajině vystavena vážnému a individuálnímu ohrožení života nebo tělesné integrity (např. rozsudek NSS

pokračování

ze dne 13. 3. 2019, čj. 5 Azs 28/2008-68, č. 1840/2009 Sb. NSS). Rodině totiž nic nebrání, aby se usadila v bezpečnějších částech země mimo zóny konfliktu.

[13] NSS se již v minulosti vyjádřil také k otázce posuzování nejlepšího zájmu dítěte v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Státy jsou povinny ctít zájem dítěte podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte a zajistit, aby dítě nemohlo být odděleno od rodičů proti jejich vůli. Zájem dítěte však není dalším, samostatným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (rozsudek NSS ze dne 5. 11. 2008, čj. 9 Azs 14/2008 -57; dále např. body 25 a 26 usnesení ze dne 27. 9. 2016, čj. 6 Azs 166/2016-28; či body 26 a 27 rozsudku ze dne 23. 5. 2018, čj. 6 Azs 67/2018-29). Žalovaný zvážil důvody pro udělení mezinárodní ochrany s ohledem na skutkové okolnosti případu a správně dospěl k závěru, že stěžovatelka nesplňuje důvody pro její udělení. I on, i krajský soud u toho přihlédl k nejlepšímu stěžovatelčinu zájmu v rozsahu důvodů pro udělení mezinárodní ochrany (viz též bod 46 rozsudku krajského soudu) a vysvětlili, že stěžovatelka by mohla i se svou rodinou vést rodinný život na Ukrajině.

[14] NSS konečně upozorňuje, že mezinárodní ochrana je výjimečným institutem, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu. Poskytnutí azylu, resp. doplňkové ochrany, které se v soudním řízení stěžovatelka domáhá, je specifickým důvodem pobytu cizinců na území ČR. Nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ačkoli jejich získání může být pro stěžovatelku spojeno s praktickými a administrativními obtížemi.

[15] V této věci nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Krajský soud ani hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.). Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.

[16] NSS stěžovatelce ustanovil zástupce z řad advokátů, Mgr. Bc. Lukáše Bělského. Ustanovenému advokátovi se podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává odměna za zastupování za dva úkony právní služby (převzetí věci a příprava zastoupení; doplnění důvodů kasační stížnosti), tj. 2 × 3 100 Kč, a dále paušální náhrada hotových výdajů 2 × 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu); celkem tedy částka 6 800 Kč. Tato částka bude advokátovi proplacena z účtu NSS do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. ledna 2021

Zdeněk Kühn
předseda senátu